

КУАРАНТА СРЕЩУ ШВЕЙЦАРИЯ

Решение на Европейския съд по правата на човека от 24 май 1991

ТЕКСТОВЕ ОТ КОНВЕНЦИЯТА: Член 6, т. 3 (с); член 50 от Европейската конвенция за защита на правата на човека

Ключови думи и изрази: защита /справедливо удовлетворение

ЦИТИРАНИ ПРИМЕРИ ОТ СЪДЕБНАТА ПРАКТИКА:

решение по делото Артико (Artico) от 13 май 1980 год., серия А № 37, стр. 15, параграф 32;

решение по делете Вебер (Weber) от 22 май 1990 год., серия А № 177, стр. 20, параграф 39;

решение по делото Ноймайстер (Neumeister) от 4 май 1974 год., серия А № 17

Решение

По делото Куаранта срещу Швейцария,

ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪД ПО ПРАВАТА НА ЧОВЕКА, на свое заседание, в съответствие с член 43 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи (наричана по-нататък "Конвенцията")** и съответните разпоредби от Правилника на Съда***, в следния съдийски състав:

г-н Р. Рюсдал, председател,
г-жа Д. Биншидлер-Робер,
г-н Ф. Мачер,
г-н Л.-Е. Петити,
г-н Ш. Руссо,
г-н Р. Бернхард,
г-жа Е. Палм,
г-н А. Н. Лоизу,
г-н Х. М. Морения Родригес,

както и г-н М.-А. Ейсен - секретар и г-н Х. Петцолд - помощник-секретар;

След закрити съвещания на 25 януари и 23 април 1991 год.,

постановява следното решение, което бе прието на последната от горепосочените дати:

Бележки на секретаря

** Както е изменен с член 11 от Протокол No. 8, който влезе в сила на 1 януари 1990 год.

*** Измененията на Правилника на Съда, които влязоха в сила на 1 април 1989 год., са приложими по това дело.

ПРОЦЕДУРА

1. Делото бе отнесено пред Съда от Европейската комисия по правата на човека (наричана по-нататък "Комисията") на 6 април 1990 год. и след това от правителството на Конфедерация Швейцария (наричано по-нататък "Правителството") на 27 юни 1990 год., в рамките на тримесечния срок, предвиден в член 32, точка 1 и член 47 от Конвенцията. Делото е започнало с жалба (номер 12744/87) срещу Швейцария, подадена в Комисията на 18 декември 1986 год. съгласно член 25 от италианския гражданин г-н Клаудио Куаранта. В производството пред Комисията жалбоподателят се идентифицира със съкращението К., но впоследствие се съгласи неговата самоличност да бъде разкрита.

В своя доклад Комисията се позовава на член 44 и член 48, както и на декларацията, с която Швейцария признава задължителната юрисдикция на Съда (член 46); жалбата на правителството се позовава на чл. 45, чл. 47 и чл. 48. Комисията иска от Европейския съд да се произнесе дали фактите по делото разкриват нарушение от страна на ответната държава на нейните задължения по член 6, точка 3 (с).

2. - 7. [Параграфи 2-7 описват участието на жалбоподателя в процедурата, назначаването на адвокат на жалбоподателя, факта, че италианското правителство не се е възползвало от своето право да вземе участие в производството (член 48 (б) от Конвенцията и член 33, точка 3 (б) от Правилника на Съда), образуването на съдийския състав (включващ *ex officio* назначения съдия с швейцарска националност (член 43 от Конвенцията) и г-н Р. Риздал, председател на Европейския съд (член 21, точка 3 (б) от Правилника на Съда), представянето на предварителни становища от страните, имената на лицата, които се явяват пред Съда от името на правителството, на Комисията и на жалбоподателя, и реда за пледиране и отговаряне на въпросите на Съда по време на заседанията].

ФАКТИТЕ

I. Конкретните обстоятелства по делото

7. Г-н Куаранта, италиански гражданин, е роден през 1962 год. в Скорано (провинция Лече). Преместил се с родителите си в Швейцария на много ранна възраст. Живее във Вева, кантона Во, където упражнява професията на помощник водопроводчик.
8. Между 1975 и 1978 год. той бил въдворяван в различни домове за малолетни. През декември 1978 год. получил заповед за образователна помощ с решение на Председателя на съда за малолетни в Лозана. При

завръщането си в дома на родителите си през август 1979 год. К. започнал да изучава занаята на водопроводчик, но не завършил обучението. Впоследствие работил в няколко местни компании.

На 5 март 1982 год. Районният съд по наказателни дела във Веве му наложил условна присъда от десет месеца затвор, с три години изпитателен срок, за квалифициран случай на кражба, обир, нанасяне на вреди и отнемане и управление на превозно средство без шофьорска книжка. Съдът решил да го третира на равни начала с негов съучастник и приел молбата му за намалена отговорност (член 11 от Швейцарския Наказателен кодекс), но без да поиска експертиза от вещо лице-психиатър; съдът взел предвид и младостта на обвиняемия, кратката продължителност на криминалните деяния, личното му положение по време на престъпленията, най-вече неговата емоционална нестабилност и трайното подобрене, което се наблюдавало в поведението му. Това решение не се обсъжда тук.

А. Производство пред Районния съд по наказателни дела във Веве

9-11. [Съдебното производство, за което става дума, се отнася до подозрение за извършване на закононарушения, свързани с наркотици. Г-н Куаранта бил разпитан веднъж от съдия-следовател и бил изправен пред Наказателния съд във Веве по обвинения за престъпления по членове 19, алинея 1, подточки 3, 4 и 5, и 19(а), алинея 1 от Федералния Закон за злоупотреба с наркотици от 3 октомври 1951 год. (наричан "Закона от 1951").

Два пъти преди започване на процеса - веднъж преди изпращането в затвора и веднъж след това - г-н Куаранта поискал безплатна адвокатска защита по силата на член 104 от Наказателно-процесуалния кодекс на кантона Во. И двете молби били отхвърлени от председателя на Наказателния съд на основание, че "нуждите на защитата не изискват ... осигуряването на служебен адвокат" и че "делото не поражда особени трудности". Г-н Куаранта не обжалвал отхвърлянето на молбите.]

12. Съдебното заседание продължило само двадесет и пет минути. Жалбоподателят се явил лично без помощта на адвокат. В съдебната зала не се явил и представител на прокуратурата. Основните документи по делото били изчетени, включително заповедта за задържане. Г-н Куаранта отговорил на въпросите на председателя на съда и добавил няколко думи в своя защита.

Същият ден (12 ноември 1985 год.), след съвещание, съдът признал жалбоподателя за виновен за употреба и трафик на наркотици и на това основание го осъдил на шест месеца затвор; присъдата била ефективна. Нещо повече, подчертавайки и относителната сериозност на престъпленията, извършени по време на изпитателен срок по силата на присъда от 1982 год., съдът отменил условното отлагане на

изпълнението и наредил предишната присъда да се приведе в изпълнение, като от нея бъдат приспаднати петте дни, които обвиняемият прекарал като задържан в предварителния арест.

В мотивите на решението съдът посочил, че от 1975 год. жалбоподателят е приемал хашиш ежедневно, а от лятото на 1983 год. до пролетта на 1985 год. е купил, на малки количества, общо 2 кг от този наркотик, повечето от които продал. Съдът решил, че престъплението изисква тежко наказание поради голямото количество хашиш и користните намерения на жалбоподателя. Като смекчаващо обстоятелство съдът взел под внимание "несигурното" финансово положение на обвиняемия през този период; той бил безработен и живеел, заедно със семейството си, от социални помощи.

Б. Производство пред Касационния съд по наказателни дела при Окръжния съд на кантона Во

13. С помощта на адвокат, за чиито услуги заплатил сам, г-н Куаранта обжалвал пред Касационния съд по наказателни дела при Окръжния съд на кантона Во.

[Той пледирал, че съдът трябва да отмени решението от 12 ноември 1985 год. или ако не, да промени присъдата. Молбата за отмяна се основавала на два мотива: липсата на адвокат (при това неговата младост, липсата на професионално образование и двете му предишни присъди правят присъствието на адвокат необходимо за защитата) и факта, че съдът не е пояснил защо приема, че субективните предпоставки за условно отлагане изпълнението на присъдата не са налице. Молбата да се измени присъдата била мотивирана с аргумента, че първоинстанционният съд е приложил погрешно член 41 от Швейцарския наказателен кодекс, доколкото поради неговата възраст и наблюдаваното подобрене в поведението му, обвиняемият е имал право да му бъде дадена последна възможност и да получи пак условна присъда.]

14. [При отхвърляне на жалбата (на 27 януари 1986 год.) второинстанционният съд се позовал на следните принципи от съдебната си практика: "на обвиняемия трябва да се осигури защитник, когато присъдата, която се очаква, не може да бъде условна поради своята продължителност, или когато съществува вероятност да бъде издадена заповед, която го въдворява в ненаказателна институция [mesure privative de liberte]; в други случаи подобно право може да се признае съгласно член 4 от Конституцията (виж параграф 17 по-долу), само когато, в допълнение към относителната сериозност на делото, съществуват особени трудности от гледна точка на установяване на фактите или повдигнатите правни въпроси; тогава се налага да се вземат предвид качествата на обвиняемия, неговия опит в правото и мерките, които изглеждат необходими по конкретното дело, за да осигурят неговата защитата, в частност що се отнася до

доказателствата, които ще трябва да представи”. По даденото дело съдът установи, че няма трудности при установяването на фактите, жалбоподателят не се позовава на правни трудности, възрастта му и предишните му присъди не могат да се разглеждат като представляващи особена трудност и в случая “продължителността на предвидената присъда лишаване от свобода не отхвърля сама по себе си възможността за условна присъда” и “жалбоподателят не твърди, че е бил необходим служебен адвокат, тъй като е очаквал да получи присъда, която не може да бъде условна поради своята продължителност”.

Съдът по жалбата отхвърлил и аргумента относно това, че наказателният съд не е заявил какви са мотивите му да приеме, че субективните предпоставки за условна присъда не са налице. Според второинстанционния съд важното в случая е дали първоинстанционният съдия е установил наличието на перспективи за трайно подобрене на обвиняемия, като се има предвид миналото и характера му, и фактът, че в този случай първоинстанционният съд е спазил изискванията на съдебната практика, отбелязвайки миналото на жалбоподателя, използването и трафика на наркотици, описал биографията му, положението в семейството му, репутацията му и финансовото му положение, събирайки по този начин цялата необходима информация, за да направи прогноза.

Отхвърляйки молбата за изменение на съдебното решение (*recours en reforme*), съдът по жалбата се позовавал на съдебната практика на Федералния съд в смисъл, че второинстанционният орган трябва да се намесва само когато първоинстанционният съд е злоупотребил със своето правомощие да дава оценки или когато не е дал изрични или подразбиращи се основания за своето решение. По настоящото дело той констатирал, че основанията за отказ на условна присъда са посочени имплицитно и това не представлява злоупотреба с правомощията и че в този конкретен случай първоинстанционният съд е бил прав, когато е взел под внимание, че миналото, характера на обвиняемия и обстоятелствата по делото не гарантират благоприятна прогноза и по тези причини е отказал условна присъда.]

В. Производство пред Федералния съд

15. Жалбоподателят след това подал жалба въз основа на публичното право пред Федералния съд, в която се оплаквал от произволното прилагане на член 104 от Наказателно-процесуалния кодекс на кантона Во и от нарушения на член 4 от Конституцията и член 6, точка 3 (с) от Конвенцията. Той също така поискал служебна защита за делото пред Федералния съд.

На 5 декември 1986 год. Федералният съд допуснал неговото искане за служебна защита, но отхвърлил жалбата. [Съдът решил, че “осигуряването на служебна защита е задължително, когато делото е с

известна сериозност и поражда трудности по отношение на фактите или закона е от такъв характер, че обвиняемият не е в състояние да се справи” и че също така “необходимо е във всеки случай да се оценят всички конкретни обстоятелства”. По думите на Федералния съд, касаещи размера на вероятната присъда, “жалбоподателят не се оплаква, че съществува риск, в дадените обстоятелства и за единствените престъпления, в които е обвинен, да бъде определена присъда, чиято дължина е по-голяма от присъда, която може да бъде условна. Очевидно рискът от ефективност на предишната условна присъда (за срок от десет месеца затвор) не трябва да се забравя. Но обвиняемият не твърди, че с оглед на тази възможност, той всъщност е изложен на опасността да бъде лишен от свобода в продължение на повече от осемнадесет месеца. Напротив, той се позовава на наложените му всичко шестнадесет месеца затвор, когато заявява, че наличието на служебен адвокат би могло да му помогне да получи полка присъда. Следователно трябва да се признае, че цялата присъда, която действително е можело да му бъде наложена, не превишава осемнадесет месеца и не поражда задължението да му се осигури безплатен адвокат.”

Федералният съд освен това констатира, че въпреки относителната сериозност на делото Куаранта, “съображенията, които съдебната практика е определила като обстоятелства в полза на осигуряването на безплатна правна защита, не са приложими в този случай: Куаранта не е бил задържан в предварителния арест за дълго време, което би било пречка за неговата защита; той бил освободен в същия ден, в който бил арестуван, обвинението не било оспорвано на заседанието на 12 ноември 1985 год. от представител на прокуратурата; въпреки известна нестабилност, жалбоподателят не изглежда непълноценна личност - нито физически, нито психически. Освен това, делото не поражда никакви трудности по отношение на фактите.

По-нататък Федералният съд не установява фактическо основание за искането на жалбоподателя за намаляване на отговорността и също така постановява, че при обстоятелствата по делото “по правните въпроси не е било необходимо на обвиняемия да се назначава адвокат, за да се обърне внимание на съда върху факта, че “съдът има задължение, когато става въпрос за употреба на наркотици, да разглежда дали обстоятелствата по делото хвърлят съмнение върху отговорността на обвиняемия”. Следователно, кантонните съдилища, които проучили характера на обвиняемия и изразили своите становища в тази връзка, очевидно са счели, че не съществуват основания да се съмняват в душевното здраве на обвиняемия. Независимо дали са били длъжни или не в мотивите на решенията си да изразят категорично това мнение, както евентуално би могло да се предположи от решението по делото **Конкону /Conconi/**, е без значение с оглед на твърдяното задължение да се назначи служебен адвокат”.

Федералният съд също така реши, че въпросът дали основанията за отказа на нова условна присъда задължително водят до ефективност на предишната условна присъда сам по себе си не представлява сложен правен въпрос, изискващ осигуряването на безплатен адвокат. Съдът не откри никакви доказателства, че осигуряването на правна помощ - която Куаранта при това е получил за обжалването си пред Касационния съд по наказателни дела - би било необходимо за защитата на неговите права.]

16. На 21 юли 1987 год. г-н Куаранта отива в затвора да излежава своята присъда, но [на 18 ноември 1987 год. наказанието му било частично опростено и изпълнението на остатъка от присъдата било отложено условно за изпитателен срок от три години от датата на условното освобождаване.]

II. Вътрешно законодателство

A. Федералната конституция

17. [Член 4 от Федералната конституция гарантира равенство пред закона и забранява “привилегии, произтичащи от място, рождение, лица или семейства”.]

Б. Безплатна служебна защита

18. *[Наказателно-процесуалния кодекс на кантона Во предвижда задължителното осигуряване на адвокат във всички дела, по които в съда се явява и представител на прокуратурата, докато в другите дела “на обвиняемия може да бъде назначен адвокат, дори против неговата воля, когато нуждите на защитата го изискват, най-вече по причини, свързани с неговата личност или поради особени трудности в делото” (член 104). Съгласно член 107, inter alia, “по всяко време до започване на процеса, обвиняемият може да поиска безплатна служебна защита”.]*

В. Закони против наркотиците

1. Федерален Закон за злоупотреба с наркотици от 3 октомври 1951 год.

19. [Законът определя нарушенията на закона, свързани с наркотици, и посочва наказанията: затвор или глоба, в сериозни случаи затвор за най-малко една година, който може да бъде придружен с налагането на глоба от максимум един милион швейцарски франка].

2. Наказателен кодекс на Швейцария

20. *[Присъдата затвор за горните престъпления не може да бъде по-малка от три дни и (освен ако нормативните актове изрично не*

предвиждат нещо друго) повече от три години (член 36 от Наказателния кодекс).]

21. *[Член 41 регламентира правилата, които се прилагат по отношение на условното осъждане. Най-общо, условна присъда е възможно само ако е наложено наказание лишаване от свобода за не повече от осемнадесет месеца или допълнително наказание, ако досието и характера на осъденото лице предполагат, че тази мярка ще го отклони от извършване на нови престъпления и ако е възстановил щетите, до степента, която може разумно да се очаква от него, оценени от съда или по споразумение с увреденото лице. Присъдата не може да бъде условна, когато за умишлено престъпление осъденият е понесъл наказание затвор за повече от три месеца в рамките на пет години преди извършване на престъплението. Когато се произнася за условност на присъдата, съдът определя на осъдения изпитателен срок от две до пет години. Когато са налице повече от една присъди, съдията може да ограничи ефекта на условност за някои от тях.]*
22. *[Когато извършителят на престъпление е лице с психични отклонения, алкохолик или наркоман, съдът може да нареди лечение и условно освобождаване, ако изпълнението на присъдата е несъвместимо с лечението. При алкохолици (и наркомани по аналогия) съдът може да въдвори престъпника в институция за алкохолици или болница, за да предотврати нови нарушения на закона, или може да нареди амбулаторно лечение.]*

ПРОЦЕДУРА ПРЕД КОМИСИЯТА

23. В своята жалба (No 12744/87), подадена в Комисията на 18 декември 1986 год., г-н Куаранта твърди, че е жертва на нарушение на член 6, точка 3 (с) от Конвенцията. Той поддържа тезата, че не е имал средства да наеме адвокат по свой избор и че с оглед на характера на делото е трябвало да му бъде назначен адвокат, който да го представлява по време на следствието и по-късно при разглеждането на делото от Наказателния съд във Веве.
24. *[Комисията, в своя доклад от 12 февруари 1990 год. (по член 31)] изразява единодушното становище, че е налице нарушение на член 6, точка 3 (с) [...]*

ОКОНЧАТЕЛНО СТАНОВИЩЕ НА ПРАВИТЕЛСТВОТО ПРЕД СЪДА

25. В съдебното заседание правителството потвърди заявеното в предварителното си становище, в което моли Съда да постанови, че "Швейцария не е нарушила Европейската конвенция за правата на

човека по отношение на фактите, породили подадената от г-н Куаранта жалба”.

ПРИЛОЖИМОТО ПРАВО

I. ПРЕДПОЛАГАЕМО НАРУШЕНИЕ на член 6, точка 3, буква (с)

26. Жалбоподателят се оплаква, че председателят на Районния наказателен съд във Веве два пъти е отхвърлил молбата за безплатна правна защита в производството пред същия съд. Той се позовавал на член 6, точка 3, буква (с) от Конвенцията:

“3. Всяко лице, обвинено в криминално престъпление, има в частност следните права:

...

(с) да се защитава лично или да ползва адвокат по свой избор; ако не разполага със средства за заплащане на адвокат, да му бъде предоставена безплатно служебна защита, когато го изискват интересите на правосъдието;

... .”

27. Съдът посочва, че правото на обвиняемия да получи в някои обстоятелства безплатна правна защита представлява един аспект на понятието за справедлив процес в наказателното производство (виж решението по делото *Артико /Artico/* от 13 май 1980 год., параграф 32). Буква (с) от член 6, точка 3, предвижда две условия за осъществяването на това право.

Първото, липса на “средства за заплащане на адвокат”, не се оспорва в конкретното дело. От друга страна е необходимо да се определи дали “интересите на правосъдието” изискват жалбоподателят да получи такава помощ.

28. Комисията отбеляза, че дори ако отказът на председателя на Наказателния съд по време на следствието (виж параграф 9 по-горе) и след това преди гледането на делото (виж параграф 11 по-горе) отговаря на швейцарското законодателство и практика, от това не следва непременно, че критериите, приложени от националните органи, са решаващи за целите на Конвенцията; тя реши, че в настоящия случай “интересите на правосъдието” са изисквали жалбоподателят да получи безплатна правна помощ както по време на следствието, така и пред Районния съд във Веве.

29. Правителството оспори това становище. Според неговите виждания, член 6, точка 3, буква (с) не предвижда по-висока степен на защита, отколкото гаранциите, които Федералният съд е извлякъл от член 4 на Федералната конституция. Представителите на правителството

твърдят, че правото на безплатна правна защита не е абсолютно ъ зависи от условия, които по същество са едни и същи във федералното законодателство и в законодателството на различните кантони. Законодателството на кантона Во предвижда правото на безплатна правна помощ по наказателни дела и поставя редица условия за предоставянето на такава помощ; член 104, ал. 2 от Наказателния кодекс на Во признава подобно право, между другото, “когато нуждите на защитата го изискват” (виж параграф 18 по-горе). Правителството подчерта, че буква (с) от член 6, точка 3 от Конвенцията предписва подобни условия. Независимо от това то счита, че Европейският съд не е имал много възможности да уточни понятието “интересите на правосъдието” и че липсва яснота в съдебната му практика в тази област. В случай че Съдът потвърди становището на Комисията, правителството го прикани да конкретизира изрично по какъв начин съдебните органи са нарушили член 6, точка 3, буква (с).

30. По няколко дела Съдът е отбелязал, че договарящите страни се радват на значителна свобода в избора на средства, с които да гарантират това, че тяхната правна система отговаря на изискванията на член 6. Задачата на Европейския съд е да определи дали методът, избран от държавите в тази връзка води до резултати, които в заведените пред Съда дела отговарят на изискванията на Конвенцията.
31. Както подчерта правителството, оспорвайки жалбата на г-н Куаранта, кантонните и федералните власти са се позовали на конкретни съображения като: факта, че не са налице особени трудности по делото; факта, че пред първоинстанционния съд не се е явил представител на прокуратурата; характера на жалбоподателя; краткия срок на предварителното му задържане и наказанието, което е било възможно да получи.
32. За да определи дали “интересите на правосъдието” изискват жалбоподателят да получи безплатна правна защита, Съдът се съобразява с различни критерии. До голяма степен те отговарят на критериите, поставени от правителството. Начинът, по който обаче швейцарските власти изглежда ги прилагат, може да е различен - а в настоящия случай наистина се различава - от подхода на Съда.
33. На първо място, не трябва да се забравя сериозността на престъплението, в което е бил обвинен г-н Куаранта и тежестта на присъдата, която е рискувал да получи. Той бил обвинен в употреба и трафик на наркотици и е подлежал на “затвор или глоба” (член 19, алинея 1 от Закона от 1951 год. - виж параграф 19 по-горе).

Според правителството, в досието по делото не е имало нищо, което да подсказва, че съществува вероятност наказателният съд да наложи присъда, превишаваща осемнадесет месеца - максимума за условна присъда. Осъждайки жалбоподателя на шестмесечен затвор, съдът не е

достигнал тази граница, дори ако се вземе предвид и наказанието, наложено през 1982 год. (виж параграф 8 по-горе).

Европейският съд отбелязва обаче, че това не е нищо повече от едно изчисление; налагането на по-строга наказание юридически не е било невъзможно. Съгласно член 19, алинея 1 от Федералния закон за злоупотреба с наркотици, във връзка с член 36 от Швейцарския Наказателен кодекс, максималната присъда е три години затвор (виж параграф 20 по-горе). В настоящия случай, безплатната правна защита е трябвало да бъде осигурена по причина на самия факт, че е твърде голям интересът, изложен на риск.

34. Допълнителен фактор е сложността на делото. Европейският съд се съгласява с правителството, че делото не повдига особени трудности по отношение на установяване на фактите, още повече че жалбоподателят ги е признал незабавно при единствения му разпит от съдия-следователя. Изходът от делото, обаче, е имал голямо значение за жалбоподателя, тъй като предполагаемото престъпление е било извършено по време на изпитателния срок, който е бил определен през 1982 год. (виж параграф 8 по-горе). Наказателният съд следователно е трябвало едновременно да се произнесе върху възможността да стане ефективна условната присъда и да определи новата присъда. Участието на адвокат на процеса би създавало най-добрите условия за защитата на обвиняемия, най-вече с оглед на факта, че съдът е разполагал с широк набор от възможни мерки.

35. Подобни въпроси, които са сложни сами по себе си, са изглеждали още по-сложни за г-н Куаранта поради личното му положение: млад човек с чужд произход и с неблагоприятно минало, той не притежавал никакво професионално образование и имал дълго криминално досие. Той вземал наркотици от 1975 год., почти ежедневно от 1983 год., и във въпросния момент живеел със семейството си от социални помощи.

36. В конкретните обстоятелства на случая, следователно, явяването му лично пред съдия-следователя и след това пред наказателния съд без помощта на адвокат, не му е дало възможност да представи своя случай по адекватен начин.

37. Този недостатък не бил поправен нито в наказателния съд, нито в Касационния съд на кантона Во (въпреки присъствието на адвокат, платен от жалбоподателя), нито във Федералния съд (въпреки че получил служебен безплатен защитник пред този съд), поради ограниченията на преразглеждането, което могат да извършват тези две съдилища (виж, *подобно на това*, решението по делото **Вебер /Weber/** от 22 май 1990 год., параграф 39).

38. В заключение, налице е нарушение на член 6, точка 3, буква (с).

III. ПО ПРИЛАГАНЕТО НА ЧЛЕН 50

39. Член 50 от Конвенцията гласи следното:

“Ако Европейският съд установи, че решенията или мерките, взети от съдебните и други органи на Високодоговарящата страна, изцяло или частично противоречат на задълженията ѝ по Конвенцията, а така също ако вътрешното право на тази страна допуска само частично обезщетение за последиците от тези решения или мерки, Съдът, ако това е необходимо, може да постанови предоставянето на справедливо обезщетение на потърпевщата страна.”

Жалбоподателят е предявил искане за обезщетение на претърпени вреди и за възстановяване на разходи и разноски.

A. Вреди

40. Жалбоподателят признава, че на 18 ноември 1987 год. е получил частично опрощаване на присъдата. Той твърди, обаче, че е понесъл материални вреди поради лишаването му от свобода, което продължило повече от шест месеца - от 21 юли до 24 декември 1987 год. (виж параграф 16 по-горе). Жалбоподателят претендира и за нематериални вреди, доколкото с оглед на факта, че е бил лишен от ефективна защита за дълъг период от време, е преживял угнетяващото чувство на изолация, объркване и изоставеност. По тези два пункта той иска обезщетение, което би могло “да се изчисли по справедливост” на 10 000 швейцарски франка.
41. Според правителството, няма никакви основания да се твърди, че изходът от делото би бил по-благоприятен за жалбоподателя, ако той бе получил безплатна правна защита. Искането по отношение на материалните вреди трябва следователно да се отхвърли. Що се отнася до нематериалните вреди, по мнение на правителството, на основание на решението по делото *Hoymaÿcтep /Neumeister/* от 7 май 1974 год., всяко опрощаване, без да поправя всички последици от нарушението, играе важна роля в тази връзка, така че установяването на нарушение само по себе си би представлявало подходящо справедливо удовлетворение.
42. По мнението на делегата на Комисията, преживяването да бъдеш съден без помощта на защитник оставя у г-н Куаранта чувството на тревога и горчивина, които заслужават обезщетение.
43. Европейският съд не вижда никаква причинно-следствена връзка между нарушението на член 6 и предполагаемите материални щети. От друга страна, констатираното нарушение трябва да е причинило нематериални щети на жалбоподателя, оправдаващи присъждането на компенсация от 3000 швейцарски франка.

Б. РАЗХОДИ И РАЗНОСКИ

44. По отношение на разходите и разносните жалбоподателят е направил искане за 10 000 швейцарски франка, а именно 2000 за процедурата пред Наказателния касационен съд, 2000 за искането на помилване и 6000 за така нареченото "Европейско съдопроизводство".
45. Съдът приема, в съгласие с правителството, че единствено разходите, понесени в Наказателния касационен съд, могат да бъдат възстановени, а не и онези, свързани с искането за частично опрощаване. Г-н Куаранта не е предоставил никакви подробности, касаещи разносните, свързани с процедурата в Страсбург. Като справедливо удовлетворение Съдът му присъжда всичко 7000 швейцарски франка, минус 10411 френски франка, отпуснати от Съвета на Европа като правна помощ.

ПО ТЕЗИ СЪОБРАЖЕНИЯ, СЪДЪТ ЕДИНОДУШНО

1. Установява, че е налице нарушение на член 6, точка 3, буква (с) от Конвенцията;
2. Постановява, че ответната държава следва да плати на жалбоподателя за претърпените нематериални вреди 3000 (три хиляди) швейцарски франка и за разходи и разноси 7000 (седем хиляди) швейцарски франка, минус 10441 (десет хиляди четиристотин четиридесет и един) френски франка, обърнати в швейцарски франкове по обменния курс на датата, на която е произнесено настоящото съдебно решение;
3. Отхвърля останалата част от искането за справедливо обезщетение.

Издадено на английски и френски език и обявено в открито заседание в сградата на Правата на човека в Страсбург, на 24 май 1991 год.

Подпис: Ролф Рюсдал
председател

Подпис: Марк-Андре Ейсен
секретар